

**Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és
Családsegítő Szolgálat**

Kardoskúti Területi Irodája

2023. évi szakmai beszámolója

2024.

1. Bevezetés

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat Kardoskúton az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat fenntartásával működik. Munkáját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló *1993. évi III. törvény*, az *1997. XXXI. törvény* a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a *15/1998.(IV.30.) NM rendelet* a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabályok alapján végzi.

2. Személyi és tárgyi feltételek

Az Orosházi Kistérség Egyesített Család-és Gyermekjóléti Központja, és Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Kardoskúton, a Március 15. tér 3. szám alatt a Polgármesteri Hivatal épületében végzi munkáját. A területi irodában a szolgálat és a központ munkatársa együtt dolgozik. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és felszerelési tárgyakkal, tárgyi eszközökkel (telefon, internet, számítógép, laptop, fénymásoló) ellátott irodában fogadják a klienseket.

A gyermekjóléti és családsegítő feladatokat két külön szakmai egység látja el. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársa alapellátásban történő gondozást végez. A Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere hatósági feladatokat lát el.

A két feladatellátás sok ponton találkozik, az esetek túlnyomó részét együttes munkával lehet előre mozdítani, segíteni.

A családsegítő munkatársat és az esetmenedzsert ügyfélfogadási időben lehet felkeresni az irodában.

Speciális szolgáltatások (jogász, pszichológus, kapcsolattartási ügyelet) igénybevételére Orosházán, az intézmény központjában van lehetőség.

Családsegítő munkatárs: Ludányi Rozália

Ügyfélfogadási ideje: Szerda: 8.00-16.00 óra

Esetmenedzser: Telekiné Balázs Henrietta

Ügyfélfogadási ideje: Minden hónap utolsó péntek: 8.00-12.00 óra

Óvodai és iskolai szociális segítő: Török Attila

Ügyfélfogadási ideje: Minden páros hét hétfő: 7.30-9.00 óra

3. Szakmai tevékenység

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozik a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a gyermek családban nevelésének elősegítése, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és speciális szolgáltatások biztosítása.

3.1. Család-és gyermekjóléti szolgáltatás

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, hogy a településen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzését segítse, az ilyen helyzethez vezető okokat megelőzze, valamint a már kialakult krízishelyzet megszüntetését elősegítse.

A szolgálat munkatársa ellátásokat közvetít, szervezési tevékenységet végez, családgondozói feladatokat lát el, melyről dokumentációt vezet. Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő-és jelzőrendszert működtet.

A jelzőrendszer működtetésében aktívan részt vesz a helyi óvoda, a védőnői szolgálat, a körzeti megbízott, a házi orvos és a gyermekorvos., valamint a tanyagondnoki szolgálat. A folyamatban lévő ügyekről folyamatosan konzultálunk a tagokkal, esetmegbeszéléseket tartunk. Az információk közvetítése hozzájárul a hatékony munkavégzéshez, problémamegoldáshoz. Az együttműködést bizalmi légkör jellemzi.

2023-ban 9 jelzés érkezett a szolgálathoz. Kettő a védőnői szolgálattól szociálisan veszélyeztetett várandós ügyében. Egy a kórházi szociális munkástól, újszülött hazaadhatósága okán. Négy esetben köznevelési intézmények tettek jelzést a gyermekek magatartási problémája, felszerelés és szülői együttműködés hiánya miatt. Állampolgár általi jelzés két alkalommal történt, egy családot érintett.

Az észlelő-és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató		2

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	1	
Köznevelési intézmény	4	
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	2	
Összesen	7	2
A jelzésekkel érintett személyek száma	5	1

A szolgálatnál megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint (fő)

Együttműködési megállapodás alapján vesz igénybe szolgáltatást	Nem, életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	Összesen
	Férfi			2	2			1	1		6
	Nő			1	1			1	2		5
	Összesen			3	3			2	3		11

Nem együttműködési megállapodás alapján	Nem, életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	Összesen
	Férfi		3					3	1		7
	Nő	1		1	1		2	1			6
	Összesen	1	3	1	1		2	4	1		13

Szolgáltatásunkat együttműködési megállapodás alapján igénybe vevők életkor eloszlása jól mutatja, hogy a gondozott családok iskoláskorú gyermeket nevelnek.

Az együttműködési megállapodás nélküli igénybe vevőink a védelembe vett, a nevelésbe vett és az egyszeri esetkezelésben részesülők számát tükrözi. A hatósági intézkedésben érintettek száma 7 fő, 2 család.

A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő személyek száma gazdasági aktivitás szerint:

Gazdasági aktivitás	Fő
Foglalkoztatott	1
Munkanélküli	2
Inaktív	3

Eltartott 0-14 éves korú gyermek	5
Összesen	11

A gondozott családok gazdasági aktivitása tükrözi a családok életkori eloszlását, az eltartott kiskorúak száma 5 fő. Az inaktívak között a 15 évesnél idősebb tanulók is megjelennek. Az ellátottak közül két személy nem rendelkezik munkahellyel, ebből egy fő ellátással sem.

A szolgáltatást együttműködési megállapodás együttműködés igénybe vevő személyek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint:

Iskolai végzettség	Fő
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	5
Általános iskola nyolc osztálya	4
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	1
Befejezett szakközépiskola	1
Befejezett gimnázium	
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	
Összesen	11

Az általános iskola nyolc osztályánál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezők a gyermekkorúak, akik életkoruknál fogva nem végezhettek el az általános iskolát. Szakközépiskolai végzettségnél magasabb iskolázottságú személy nincs az ellátotti körben.

A szolgáltatást együttműködési megállapodás igénybe vevő családok száma a család összetétele szerint:

Családi összetétel	Családok száma
Egyedül élő	
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	1
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	1
Egy szülő/törvényes képviselő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	1
Egy szülő/törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	

Egyéb	
Összesen	3

Mint a fenti táblázat mutatja gondozott gyermekeink egy család kivételével, mind teljes családban élnek. Sajnos a teljes család sem garancia a gyerekek egészséges fejlődésének. A családon belüli konfliktusok veszélyeztetik a gyermek egészséges testi, lelki, értelmi fejlődését.

A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő családok száma elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma szerint:

A probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint (fő)	Problémák halmozott száma (db)
Életviteli		
Családi-kapcsolati konfliktus	1	3
Családon belüli bántalmazás		
Elhanyagolás		
Gyermeknevelési	2	3
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség		
Magatartászavar, teljesítményzavar		
Fogyatékoság, retardáció		
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség		
Szenvedélybetegség		
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye		
Foglalkoztatással kapcsolatos		
Anyagi		
Ügyintézésrel kapcsolatos		
Információkéréssel kapcsolatos		
Egyéb		
Összesen	3	6

Az ellátást igénybe vevőknél elsődleges problémaként jelentkezik a családon belüli konfliktus, valamint a gyermeknevelési hiányosságból adódó probléma.

Szakmai tevékenység

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	121	21
Segítő beszélgetés	133	18
Tanácsadás	72	15
Ügyintézéshez segítségnyújtás	4	4
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli és természetbeni)	1	1
Esetkonferencia	1	3
Esetmegbeszélés	1	3

Esetkonzultáció	52	18
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	1	3
Családlátogatás	152	20
Adományközvetítés	11	24
Összesen	555	130

A szakmai tevékenységek közt a családlátogatások és segítő beszélgetések száma a legmagasabb, a gondozott családokkal havi 3 alkalommal találkozunk. Három család tanyán él, ezért a találkozások többsége családlátogatás formájában valósult meg, amit tanyagondnoki szolgálat igénybevételével tudunk lebonyolítani. 2023. évben 11 alkalommal tudunk a családoknak adományt közvetíteni, lisztet, pék- és zöldségárut, valamint az Élelmiszerbanktól érkezett élelmiszereket, melyhez szintén a tanyagondnoki szolgálat nyújtott segítséget.

A település lakosainak lehetőségük van a család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásait (jogi-és pszichológiai tanácsadás) is igénybe venni. A jogi- és pszichológiai tanácsadást minden esetben előre egyeztetett időpontban lehet igénybe venni.

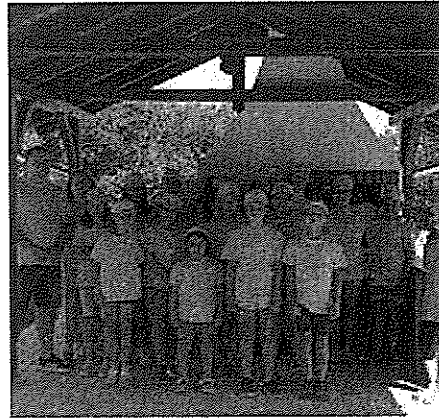
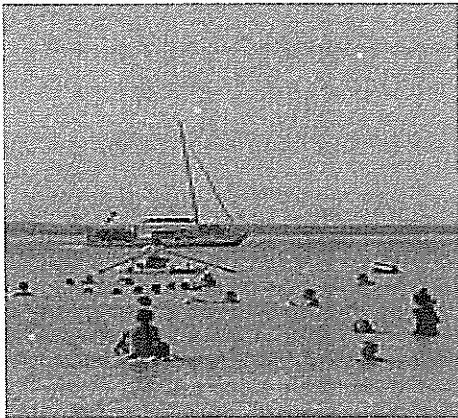
Veszélyeztetett kiskorúak

Okok	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
Szülők, család életvitele	6
Családi konfliktus	1
Gyermek elhanyagolása	2
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	5
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	9

Családon belüli konfliktus, az elhanyagolás veszélyezteti a gyermekeket. A nyilvántartott 9 kiskorú közül három gyermek érintett ezzel a problémával, de szinte minden családban jelen van a szülők közötti konfliktus. A szülőket életviteli, gyermeknevelési tanácsokkal próbáljuk segíteni, hogy a gyermekek veszélyeztetettségét megszüntessük. Rendezetlen, elhanyagolt lakókörnyezet gyakran társul a fő probléma mellé. Az anyagi probléma a családok többségénél jelen van.

Intézményünk ebben az évben is sikeresen pályázott a nyári Erzsébet Táborra. 2023.07.16-21. között Zánkán, 6 kardoskúti gyermek vett részt változatos programokon. A gyermekek utaztatásához Kardoskút Község Önkormányzata térítésmentesen biztosította a tulajdonában lévő gépjárművet.

A Móra Ferenc Művelődési Ház 2023. július 24-28. és 2023. 07.31- 08.04. között két hét táborozást szervezett, Vargáné Neller Borbála vezetésével színes programokkal várták a gyerekeket.

3.2. Család és Gyermekjóléti Központ

3.2.1. A Család-és Gyermekjóléti Központ gondozási tevékenysége

Az esetmenedzser feladatai közé tartozik:

- a szükséges szolgáltatások biztosításának megszervezése, összehangolása
- a szolgáltatás igénybevételének, ill. eredményességének nyomon követése
- az igénybevétel ellenőrzése
- az előírt magatartási szabályok betartásának, a gyermek, ill. a család által – a változás érdekében megteendő lépések, feladatok nyomon követése, ellenőrzése
- a rendszerszereplőkkel való kapcsolattartás, a gyermek érdekében történő egyeztetés, hatóságokkal való kapcsolattartás, az esethez kapcsolódó kötelező adminisztrációs, dokumentációs feladatok ellátása
- segítő, támogató szolgáltatások összehangolása, közreműködés a szolgáltatások feltételeinek biztosításában

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok:

- javaslattétel a gyámhivatal felé:
 - védelembe vételre
 - megelőző pártfogásra
 - ideiglenes hatályú elhelyezésre
 - nevelésbe vételre
 - családba fogadásra

- harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezésére
- családba fogadó gyám kirendelésére
- a gyermek gondozási helyének megváltoztatására
- családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásra
- tankötelezettség teljesítésének előmozdítására

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek 2023. évben

	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
Gondozottak száma (fő)	2	2	0	1	5

A gondozási tevékenység a gyermekek elhanyagolása/bántalmazás gyanúja, elégtelen, lakáskörülmények, anyagi nehézségek, párkapcsolati problémák, családi konfliktus, és a szülők életvitele miatt volt szükséges.

2 gyermeknél védelembe vétel, 1 gyermeknél utógondozás elrendelése okán valósult meg gondozási tevékenység.

Védelembe vétel felülvizsgálatát követően 1 kiskorúnál eredményesség, 1 utógondozott gyermeknél családba fogadás miatt szűnt meg az együttműködés.

Az elmúlt évben elhanyagolás miatt 3 gyermek, bántalmazás gyanúja miatt 2 gyermek került intézményünk látókörébe. 2 kiskorú esetében ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

A 2022-es évhez viszonyítva 4 fővel több veszélyeztetett kiskorú ügyében volt szükség szociális segítő tevékenység kezdeményezésére.

2023. 12. 31. napjával 1 gyermek részesült gondozásban védelembe vétel elrendelése miatt.

Hatósági eljárás megindításának okai, jellemző problémák:

- gyermeknél tapasztalható magatartásprobléma
- gyermeknevelési probléma
- családon belüli konfliktus, párkapcsolati nehézségek

3.2.2. Óvodai – iskolai szociális segítő feladatok ellátása

Jogszábályi háttér:

Az utóbbi évtizedekben számos gazdasági, társadalmi, valamint politikai változás ment végbe, melynek hatására az óvodák és iskolák rengeteg új kihívással találták szembe magukat. Ezzel egyidejűleg a családok belső működése, nevelésben betöltött szerepe, és életvitele is átalakult. A problémával küzdő gyermekek száma drasztikusan megemelkedett, ami további terheket rótt az egyébként is leterhelt pedagógusokra. Ezen kialakult helyzet kezelésére, továbbá a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése érdekében 2018. szeptember 1-jétől valamennyi köznevelési intézményben bevezetésre került az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység. Ezt a tevékenységet a járási székhely önkormányzata által fenntartott család- és gyermekjóléti központok kötelező jelleggel biztosítják a speciális szolgáltatásaik keretében. A feladatellátás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) alapján történik. **A jogszabály 1.000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő (40 óra) alkalmazását írja elő, az orosházi járásban 7 fő foglalkoztatott látja el a feladatot.**

A tevékenység célja:

Az NM rendelet rendelkezései értelmében az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának, valamint az intézmény pedagógusainak és az intézményben megjelenő egyéb szakembereknek. Az óvodai és iskolai szociális segítő a szociális munka módszereivel látja el feladatait, ennek keretében segíti:

- a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez
- a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában
- a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását
- gyermek veszélyeztettségének kiszűrését
- és a jelzőrendszer működését.

Tárgyi feltételek:

A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek adottak a Napköziotthonos Óvodában. Amennyiben szükség van rá, egy külön terembe el tudok vonulni azokkal a gyerekekkel, akikkel beszélgetek, külön foglalkozom, ha az óvónő, vagy szülő ezt kéri, illetve a csoportok életében ez segítséget jelent.

Ügyfélfogadási rend:

Ügyfélfogadási rendem 2 hetes bontásban valósult meg.

Minden páros héten hétfőn délelőtt 7.30- 09.00 óráig vagyok az intézményben.

A feladatellátás bemutatása a statisztikai adatok tükrében

Az óvodai csoportokban nagyon szívesen fogadnak, a foglalkozás tetszés szerint látogatható. Az óvodapedagógusok nagyon örülnek, ha ott vagyok és foglalkozom a gyerekekkel, beszélünk a felmerülő problémákról. Az ott tartózkodásom lehetővé teszi, hogy a csoport munkájában részt vegyek. Mindig igyekszem a csoport aktuális hangulatához és feladataihoz igazodni, és arra törekedni, hogy segítség legyek az óvónők számára, amikor ott vagyok. Miután azonnal teret kaptam erre, így gyorsan betekintést nyertem a csoport életébe, összetételébe, az aktuális problémákba és megismertem azokat a gyerekeket, akik különféle nehézségekkel küzdenek. Kérésre nagyon szívesen beszélgettem velük.

A délelőtti tartózkodás alatt lehetőség adódik a csoportfoglalkozáson való részvételre, közös játékokra, beszélgetésre, mivel ilyenkor aktív tevékenység zajlik.

Nagyon jó együttműködést sikerült kialakítanom az intézmény vezetőségével, a szakemberekkel, szülőkkel és a gyerekekkel. Megismertek, bizalommal fordulnak hozzám és tájékoztatnak az esetleges változásokról.

Az alapvető problémák, amelyek a legtöbb esetben felmerülnek:

- rossz szociális háttér
- anyagi- és megélhetési problémák
- családi - és egyéb konfliktusok
- magatartási problémák
- tanulási- és részképesség zavar
- elhanyagolás

- életviteli problémák
- nevelési problémák
- kapcsolattartási problémák
- agresszió

A szolgáltatást igénybe vevők típusa	A szolgáltatást igénybe vevők száma
Gyermek	24
Szülő	2
Szakember	2
Összesen	28

Hozott probléma típusa	Fő
Anyagi	1
Gyermeknevelési	3
Gyermek intézménybe való beilleszkedés nehézsége	1
Magatartászavar, teljesítményzavar	2
A gyermek életviteli problémái	1
Szülők vagy család életvitele	2
Szülői elhanyagolás	1
Bántalmazás	1
Fogyatékoság	1
Egyéb	2
Összesen	15

Tevékenység jellege	Alkalmak száma
Konzultáció	5
Információnyújtás	3
Tanácsadás	2
Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás	2
Óralátogatás, csoportlátogatás	3
TEAM munka óvodában, iskolában	1
TEAM munka család-és gyermekjóléti központban	2
Szupervízió	4
Jelzés küldése	1
Egyéb	5
Összesen	28

Tervek és fejlesztési elképzelések

Terveim között szerepel, hogy az eddigiekben kialakított jó kapcsolatokat tovább mélyítsem.

Igyekszem mindenben az intézmény segítségére lenni. A szakemberekkel, érintett szülőkkel tartom a kapcsolatot. Szeretném a már kialakult pozitív és nyitott segítő kapcsolatokat fejleszteni, a

pedagógusokat, szülőket ösztönözni arra, hogy merjenek kérdezni, a felmerülő problémákat bátran osszák meg velem, illetve ne féljenek egyéb segítő szakembereket is bevonni ezekbe az esetekbe.

4. Összegzés, tapasztalatok

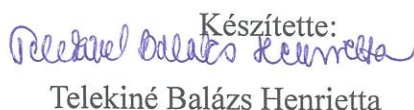
A családsegítő idejének legnagyobb részét olyan egyénnel, családokkal tölti, akik az adott időszakban éppen változnak, vagy változtak. A segítő szakember, aki nem veszi figyelembe az aktuális probléma szisztémás vonatkozásait (tehát nem rendszerben gondolkodik), azt kockáztatja, hogy elvéti az aktuális élethelyzet értékelését, amelyben a kliens most él. Munkánk során számunkra is néha kétséges, hogy elérünk-e sikert, hiszen évekig tartó, kevés eredményt hozó folyamatos üggyé válhat egy-egy probléma, az egyén, vagy a család pedig napokig, néha akár hónapokig tartó krízishelyzetben élhet. Sokszor csak egy apró lépést tudunk tenni a probléma súlyához képest, ez azonban mégis azt jelentheti az egyén, vagy a család számára, hogy valamire el tud indulni, életét tovább tudja vinni, vagy legalább jelen helyzeténél, állapotánál „lejjebb” nem csúszik. Éppen ezért mindig meg kell kísérelni, hogy az adott problémát a legnagyobb még kezelhető rendszeren belül vizsgáljuk. Nem elegendő az egyéni élettörténetre, dinamikára, problémára, kezelésre fókuszálni, az emberekkel családjuk, illetve többi kapcsolatuk kontextusában kell dolgozni. Fontos, hogy el tudjuk fogadtatni munkánk lényegét: nem „problémamegoldók” vagyunk, hanem „útmutatók”, „képesse tevők”, és mindenkinek magának kell kézben tartani, irányítani életét, még ha ehhez, akkor éppen segítségre is van szüksége.

A család-és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család -és gyermekjóléti központ munkatársai szoros munkakapcsolatban állnak a tanyagondnoki szolgálattal, jelentős segítséget nyújtva feladataink ellátásához. Az önkormányzat minden évben támogatja intézményünk munkáját, melyet ezúton is köszönünk.

Kardoskút, 2024.01.31.

Ludányi Rozália

családsegítő munkatárs

Készítette:

Telekiné Balázs Henrietta

esetmenedzser

Török Attila

óvodai és iskolai szociális segítő

Jóváhagyta:

Halustyik Éva
intézményvezető

